

KATEDRA IRODALOMVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH MÓNIKA, 93011 TOPOLNÍKY, CHLADNÁ 84, katedra.irodalom@gmail.com

II. KATEGÓRIA – A 3. FORDULÓ MEGOLDÁSAI

I. FELADAT: HELYSZÍNELŐ

Az örökítő egyre több emléket ad át Jonasnak. Az emlékek között vannak szépek, melyek a fiú szívét-lelkét melengetik, és vannak fájó, kínzó emlékek is.

Az alábbi események leírásából kimaradtak a helyszínek. Nevezzétek meg a lehető legpontosabban, hol történtek ezek az esetek, majd magyarázzátok meg, hogy miért történtek az alábbi események!

a) Itt bocsájtották el az egyik ikergyermekeket.

Helyszín: *Dajkálóközponti kicsi, ablaktalan szoba, egy ágygal, szekrénnyel, asztallal és néhány eszközzel*

Miért bocsájtották el az egyik ikergyermekeket?

Azért, mert az volt az eljárás ikergyermekek esetén, hogy a kisebb tömegű gyermeket elbocsájtják a Másholba. Két egyforma gyerek nem maradhatott egymás mellett.

b) Itt mindenütt hörgő, ziháló emberek heverték. Egy ember rekedt hangon vízért könyörgött.

Helyszín: *Csatatér, mező*

Miért, milyen körülmények között történt?

A háború emlékében Jonas egy csatatéren találta magát. Sok haldokló embert és állatot látott. Átélté, ahogy egy életveszélyesen megsérült szőke fiú utolsó erejével vizet kért. Jonas ebben az emlékekben megtanulta, hogy mi a háború.

c) Itt idézett fel Jonas Gabrielnek egy csodálatos, vitorlázós emléket.

Helyszín: *Jonas otthoni szobája*

Miért, mi okból idézte fel Jonas a kisfiúnak ezt a kellemes emléket?

Azért, mert Gabe gyakran felsírt éjszakánként, soha nem tudott nyugodtan aludni. Jonas, hogy szülei tudjanak pihenni, bevitté a saját szobájába Gabriel ágát, ahol felidézte neki a kellemes tavi vitorlázás emlékét, ami megnyugtatta a kicsit.

d) Itt lehet megnézni, hogy kik voltak a gondviselők gondviselői (azaz a szülők szülei)

Helyszín: *a Nyilvános Feljegyzések Tárában*

Miért? Hogy lehet az, hogy Jonas nem tudja, kik a nagyszülei?

Dolgozó felnőttként az emberek saját lakóegységekbe kerülnek, a szüleikből gyermektelen felnőttek lesznek, akik aztán beköltöznek az Öregek Házába, majd elbocsájtják őket. Így nem lesz már semmilyen kapcsolat szülő és gyermek között, ezért nem fogják tudni az „unokák”, hogy kik a szüleik szülei.

e) Itt tudatosul Jonas fejében, hogy: „Apám megölte a gyermeket!”

Helyszín: Az örökítőnél, a hátsó szárnybeli szobában

Miért jutott Jonas eszébe az a gondolat, hogy apja megölt egy gyermeket?

Azért, mivel a háború emlékében megtanulta, hogy mi az a halál, ezért könnyen felismerte, mikor a csecsemő apró teste elernyed, hogy ez gyilkosság, ami üvöltő sírással, óriási fájdalommal töltötte el.

f) Itt tudjuk meg Jonas apjától, hogy ő is a kis Gabriel elbocsájtására szavazott.

Helyszín: Jonasék háza, este az ebédlőasztalnál

Miért, mi miatt szavazott Jonas apja az elbocsájtásra?

Mivel Gabriel átsírta az éjszakákat, és az állapota nem javult (a Dajkálóközpont éjszakásai sem tudták lecsillapítani), Jonas apja úgy gondolta, már mindent megtettek érte, ezért a délutáni megbeszélésen ő is Gabe elbocsájtására szavazott.

g) Itt érezte először Jonas a melegséget, boldogságot és családi érzést.

Helyszín: Az örökítőnél, a karácsonyi emlék közben, miközben az emlék egy karácsonyfával ellátott szobába vitte, ahol éppen az ajándékozás zajlott

Miért nem ismerte a fiú ezeket az érzéseket?

Azért, mert Jonas életében nem voltak ünnepnapok, soha nem élhette át a karácsonyt, sőt a nagyszüleit sem ismerhette.

h) Ide kerülnek az idős emberek az elbocsájtás előtt.

Helyszín: Öregek Háza, üres szoba

Miért? Hol éltek életük egyes szakaszában a regény szereplői?

Először a Dajkálóközpontban, azért, mert még túl kicsik voltak ahhoz, hogy a családjukhoz kerüljenek. Aztán a családjuknál, azért, hogy felneveljék őket. Azután saját lakóegységben, ha igényeltek gyermeket ők nevelték fel, egészen idős korukig, amikor is bekerültek az idősek házába (Öregek Háza), ahol aztán várják az elbocsájtásukat.

II. FELADAT: FÉLMONDATOK

Jonas fokozatosan rádöbben arra, hogy a tökéletesnek hitt világuk korántsem az. Minél több emléket él át, minél több érzést ismer meg, annál jobban tudatosul benne, hogy a változás szükséges.

- Jonas a kínzó emlékek után azért nem kér fájdalomcsillapítót, mert a kiképzéssel kapcsolatos panaszaira nem igényelhetett gyógykezelést.
- Az örökítő szerint azért kell megtartani az emlékeket, hogy ne nehezedjen az emberekre az emlékek terhe, és ha az örökítő véleményét kéri, a múltban tanultakból, bölcsességekből tudjon tanácsot adni.
- Jonasnak azért nem tetszett a jók és a rosszak küzdelme elnevezésű csoportos játék, mert az emlékeztette a háborúra és a szöke fiúra, aki vizet kért tőle utolsó perceiben.
- Lilyt gondviselője azért mesélőnek osztaná be, mert rengeteget beszél, és a közösségnek már rég nincs mesélője.
- Rosemaryt elbocsájtották, mert nem bírta az emlékek terhét, és kérte az elbocsájtását.
- 10 évvel ezelőtt a közösség polgáira rátortek az érzelmek, mert a Rosemarynek átadott emlékek felszabadultak.
- Jonas előtt nincsenek titkok, mert ő az őrző és a szabályzat felhatalmazza őt, hogy bárkitől bármit kérdezhet és a kérdéseire válaszokat is fog kapni.
- Egy este Jonas nem volt képes hazamenni a lakóegységébe, mert megviselte őt az a látvány, ahogy az apja hidegvérrel megölte az egyik ikret, ezért hangos, felháborodott sírásban tört ki.
- Az örökítő nem tudott, nem akart elmenekülni Jonasszal a közösségtől, mert gyengének érezte magát, nem akarta egyedül, védtelenül hagyni az embereket az emlékekkel, mert kitört volna a káosz, és találkozni szeretett volna lányával, Rosemaryvel.
- Az örökítő azért nem tudta átadni az őrzőnek az összes emlékét a bátorságról és a kitartásról, mert Jonas nem

akarta, hogy Gabe-t elbocsájtás, ezért muszáj volt hamarabb indulnia és vitte magával Gabrielt is, ezért már nem jutott idő a maradék emlékeknek.

k) A keresőgépek azért nem találtak rá Jonasra és a kis Gabrielre, mert hőérzékelővel működtek, és Jonas minden alkalommal, mikor elhaladt felettük egy-egy gép, egy hideg emlékekkel lehűtötte magát és Gabrielt.

III. FELADAT: TOTÓ

Az örökítő és Jonas végleges döntést hozott: szükség van a változásra! A változást pedig úgy érhetik el, ha Jonas megszökik. Ha sikerül neki, akkor a közösségnek át kell vennie az emlékeket, melyeket jelenleg Jonas birtokol.

1. A közösségben miért nem kaphatja meg mindenki az emlékeket?

- a) Nehogy lázadni próbáljanak.
- b) Mert mindenki részesedne a fájdalomból.**
- c) Mert félnek az emlékektől.
- d) Csak a döntéshozók ismerhetik az emlékeket.

2. Válasszátok ki az örökítő legkedvesebb emlékét!

- a) zene
- b) karácsony
- c) szánkózás
- d) hóesés

(Itt először az örökítő Jonasnak saját kedvenc emlékeként a karácsonyt mutatta meg, de mint a regény végén kiderült, leginkább a zenéhez ragaszkodott, amit a végsőkig meg akart tartani)

3. Mikor, melyik emlék észlelésénél tudatosult Jonasban, hogy mekkora öröm egyéni, egyedi, büszke személyiségnek lenni?

- a) karácsony
- b) születésnap**
- c) festmény
- d) esti tábortűz

4. Melyik ötletét tartotta Jonas furcsának, bolondságnak?

- a) Azt, hogy szökjenek meg.
- b) Azt, hogy együtt éljenek az öregekkel.**
- c) Azt, hogy szerelmes Fionába.
- d) Azt, hogy megmenti Gabrielt.

5. Az örökítő azért nem kérhette az elbocsátását, mert

- a) még fiatal volt.
- b) tagja volt a Döntéshozók Bizottságának.
- c) még nem fejezte be az új őrző kiképzését.**
- d) tisztelték és megbecsülték őt.

6. Rosemary nevét tilos volt kiejteni, ugyanis

- a) ő volt az őrző.
- b) kérte az elbocsátását.**
- c) megszökött.
- d) másholba költözött.

7. Fiona azért gyakorolja már az elbocsátás nemes művészetét, mert

- a) nem szereti az öregeket.
- b) sajnálja a beteg embereket.
- c) az érzelmeknek nincs helye, szerepe az életükben.**
- d, szereti az idős embereket.